

התכנית להטמעת שוויון מגדרי ברשויות המקומיות برنامج من اجل غرس المساواة الجندرية في السلطات المحلية

פרויקט משותף של مشروع مشترك يضم כל מן

מרכז אדוה - מידע על שוויון וצדק חברתי בישראל

מרכז אדוה - מידע על שוויון וצדק חברתי בישראל

נעמת - מרחב מרכז הגליל

נעמת - לواء מרכז הגליל

מועדון נשים ונערות - פסוטה, מועצת נשים - בית ג'ן, מועצת נשים - פקיעין

נאדי הנساء والفتيات - فسوطه, المجلس النسائي - بيت جن,

والفتيات النسائي - البقيعه

אינג'אד - מרכז מקצועי לקידום הרשויות המקומיות הערביות

انجاز - المركز المهني لتطوير السلطات المحلية العربية

איגוד היועצות לקידום מעמד האישה

اتحاد مستشارات النهوض بمكانة المرأة

פרויקטים של

קבוצת מנהיגות נשים

נעמת מרחב מרכז הגליל

מشاريع مجموعة نساء قياديات

نعمت لواء مركز الجليل

2013/15

תוכן העניינים | جدول محتويات

3	על התכנית להטמעת שוויון מגדרי ברשויות המקומיות.....	حول البرنامج من اجل غرس المساواة الجندرية في السلطات المحلية
4	הגופים השותפים.....	الهيئات المشاركة
5	דورة تدريبية في موضوع الاقتصاد الاجتماعي والميزانية الجندرية	كورس הכשרה בכלכלה חברתית ותקציב מגדרי
6	المشاريع	הפרויקטים
6	النساء والعمل – بيت جن، البقيعه	נשים ותעסוקה - בית ג'ן, פקיעין
12	مكتبة محلية عامة لأطفال الحضانات – فسوطه	ספרייה קהילתית לגיל הרך - פסוטה
14	المشاركة في البرنامج من اجل غرس المساواة الجندرية في السلطات المحلية	מעורבות בתכנית לשוויון מגדרי ברשויות המקומיות
15	اقوال نساء المجموعة	דבר חברות הקבוצה
23	كلمة مرافقة المجموعة – ميطل سطرول	דבר מלוות הקבוצה - מיטל סטרול

על התכנית להטמעת שוויון מגדרי ברשויות המקומיות

התכנית להטמעת שוויון מגדרי ברשויות המקומיות היא פרויקט משותף של מרכז אדוה, מרכז אינג'אז ואיגוד היועצות לקידום מעמד האישה, במסגרתו פועלות קבוצות נשים ברחבי הארץ, העוסקות בהטמעת חשיבה מגדרית בתכנון הפעילויות והתקציבים ברשויות המקומיות.

התכנית מורכבת משני שלבים: ראשית, חברות הקבוצה משתתפות בקורס הכשרה בכלכלה חברתית ותקציב מגדרי. במסגרת הקורס נערכת למשתתפות היכרות עם המדיניות המקומית ועם הרלוונטיות שלה לתחומי חייהן השונים. בנוסף לכך, נלמדת שיטת התקצוב המגדרי (gender budgeting), שהינה כלי לקידום שוויון, להגברת היעילות והשקיפות בתקציבים ולחלוקה הוגנת של המשאבים העירוניים. התקצוב המגדרי מניח שהתקציב העירוני אינו נייטרלי אלא כלי המשקף סדרי עדיפויות כלכליים וחברתיים ולפיכך יש לו השלכות שונות על נשים ועל גברים. ניתוח התקציב בוחן כיצד מחולקים המשאבים ובאיזה אופן הולמת חלוקת המשאבים את הצרכים ואת סדרי העדיפויות של נשים וגברים. בחלק השני, לאחר הקורס הלימודי, מגבשות חברות הקבוצה פרויקטים לקידום של שוויון מגדרי, תוך ליווי מקצועי ממרכז אדוה. סוגיות אפשריות שניתן לבחון בראייה מגדרית: ייצוג נשים בעמדות בכירות ובוועדות העירייה; בחינה מגדרית של תקציבי תכניות או שירותים עירוניים בתחומי התשתית, חינוך, רווחה, תעסוקה, תרבות וספורט; פערי שכר ברשות. עד היום פעלה התכנית ב-21 רשויות ברחבי הארץ: אבו סנאן, אור עקיבא, אשקלון, באר שבע, בית ג'ן, בקה אל-ע'רביה, בת ים, דימונה, טורעאן, טירת כרמל, ירכא, כפר קאסם, נתניה, ערה וערערה, פסוטה, פקיעין, קרית גת, רחובות, שדרות ושפרעם.

حول البرنامج من اجل غرس المساواة الجندرية في السلطات المحلية

ان البرنامج من اجل غرس المساواة الجندرية في السلطات المحلية عبارة عن مشروع مشترك يضم كل من مركز ادفا، مركز انجاز واتحاد مستشارات النهوض بمكانة المرأة، تعمل في نطاقه مجموعات من النساء في كل انحاء البلاد وتسعى من خلال نشاطاتها الى غرس الفكر والتوجه الجندري ليؤخذ بالاعتبار عند تخطيط النشاطات ووضع الميزانيات في السلطات المحلية.

يتكون البرنامج من مرحلتين. في الاولى، تشارك مجموعة النساء في دورة تدريبية في موضوعي الاقتصاد الاجتماعي والميزانية الجندرية. يتم تعريف النساء المشاركات في اطار هذه الدورة بالسياسة المحلية وعلاقتها بمختلف مجالات حياتهن. تقوم النساء الى جانب ذلك بدراسة اسلوب الميزانية الجندرية (gender budgeting)، والذي يعتبر اداة يمكن ان توظف لتعزيز المساواة والتأكيد على النجاح والشفافية في ما يتعلق بالميزانيات لكي يتم توزيع الموارد التي تخص اهل البلد بشكل منصف. تفترض الميزانية الجندرية بان ميزانية البلد ليست حيادية بل انها اداة تعكس سلم اولويات اقتصادية واجتماعية ولذلك فان للميزانية اسقاطات مختلفة على النساء والرجال على حد سواء. ان تحليل الميزانية يمكننا من فحص الطريقة التي تم من خلالها توزيع الموارد وما اذا تلائم توزيع هذه الموارد مع الاحتياجات ومع سلم اولويات النساء والرجال. في المرحلة الثانية، تقوم مجموعة النساء بعد الانتهاء من الدورة التعليمية ببلورة برامج تعنى بالنهوض بالمساواة الجندرية حيث يوفر مركز ادفا المرافقة المهنية اللازمة لذلك. من القضايا المطروحة والتي يمكن فحصها من منطلقات جندرية: تمثيل النساء في المناصب العليا وفي لجان البلدية؛ فحص جندري لميزانيات برامج او خدمات بلدية في مجال البنى التحتية، التعليم، الرفاه، التشغيل، الثقافة والرياضة وتفاوت اجور العاملين في السلطة المحلية.

لقد تم تنفيذ هذا البرنامج حتى اليوم في- 21 سلطة محلية في مختلف انحاء البلاد: ابو سنان، ام الفحم، اور عكيفا، اشكلون، بئر السبع، بيت جن، باقة الغربية، بات-يام، ديمونه، طرعان، طيرة الكرمل، يركا، كفر قاسم، نتانيا، عاره-عرعره، فسوطه، البقيعه، كريات جات، رحوفوت، شדרوت وشفاعمرو.

הגופים השותפים השקרא

מרכז אדוה מרכז אדוה

הינו מכון בלתי תלוי לחקר החברה הישראלית ולקידום רעיון השוויון והצדק החברתי. מרכז אדוה מתמקד בחקר המדיניות החברתית בישראל וניתוחה, ובוחן באופן ביקורתי את הצעדים הננקטים בתחומי התקציב, המיסוי והשירותים החברתיים - חינוך, בריאות, שיכון, רווחה, תחבורה וסביבה, וכן את השלכותיהם של צעדים אלה על החברה הישראלית כולה ועל כל אחת מהקבוצות המרכיבות אותה.

הוא מעמד مستقل للأبحاث في موضوع المجتمع الاسرائيلي ويعمل على تعزيز فكرة المساواة والعدل الاجتماعي. يركز على دراسة السياسة الاجتماعية في اسرائيل وعلى تحليلها ويقوم بفحص نقدي للخطوات التي اتخذت في مجالات الميزانية، فرض الضرائب والخدمات الاجتماعية، التعليم، الصحة، السكن، الرفاه، المواصلات والبيئة كما ويدرس اسقاطات هذه الخطوات على المجتمع الاسرائيلي ككل وعلى كل واحدة من المجموعات التي يتكون منها.

נעמת נעמת

נעמת, תנועת שטח פוליטית רב מפלגתית של נשים מתנדבות ועובדות, חברות ההסתדרות. נעמת פרושה בכל הארץ - מדין ועד אילת - באמצעות 30 מרחבים. נעמת הצעירה היא קבוצת נשים צעירות הפועלת בזיקה לנעמת, שמטרתה לקדם את מעמד האישה בישראל, ולהביא לשינוי המדיניות החברתית לקראת השגת שוויון בין המינים במשפחה, בעבודה, בחברה ובכלכלה.

לواء مركز الجليل حركة سياسية تعمل في الميدان، متعددة الانتماءات الحزبية تضم نساء متطوعات وعاملات من عضوات الهستدروت. تنتشر نعمة في كل انحاء البلاد— من دان وحتى ايلات— وتعمل ضمن 30 لواء. نعمة الشابة هي مجموعة نساء شابات يرتبط نشاطهن بنعمة وقد وضعن امام اعينهن النهوض بمكانة المرأة في اسرائيل هدفاً، كما ويسعين الى احداث التغيير في السياسة الاجتماعية تمهيدا لبلوغ المساواة بين الجنسين في العائلة وفي العمل وفي المجتمع والاقتصاد.

מרכז אינג'אז מרכז אינג'אז

מרכז מקצועי לקידום הרשויות הערביות בישראל. מרכז אינג'אז פועל לקידום שלטון מקומי ערבי בישראל אשר יזווג ויוביל תהליכים של שינוי חברתי וייצור הזדמנויות מיטביות לפיתוח כלכלי וחברתי והעלאת השינויים והמעורבות, אשר תעניק לתושבים תחושה של יציבות ושל רווחה.

הוא مركز مهني لتطوير السلطات المحلية العربية في اسرائيل. يعمل مركز انجاز من اجل تطوير سلطة محلية عربية في اسرائيل بإمكانها المبادرة بقيادة عمليات تسعى الى التغيير الاجتماعي وتعمل على خلق الفرص التي من شأنها المساهمة في التطوير الاقتصادي والاجتماعي والمساهمة في رفع مستوى الاحساس بالانتماء والمشاركة والتي ستمنح المواطنين احساسا بالاستقرار والرفاهية.

איגוד היועצות לקידום מעמד האישה اتحاد مستشارات النهوض بمكانة المرأة

גוף הפועל לקידום פעילותן של היועצות לקידום מעמד האישה ברשויות המקומיות.

وهي هيئة تعمل على تعزيز النشاطات التي تقوم بها مستشارات النهوض بمكانة المرأة في السلطات المحلية.

הגופים התומכים המוסדות الداعم

נתقدم بالشكر الى المؤسسات التالية والتي لولا دعمها ومشاركتها لما كان بمقدورنا تنفيذ هذا المشروع
אנו מודות לגופים הבאים שללא תמיכתם ושותפותם לא ניתן היה לבצע את הפרויקט:

קרן הנשים היהודיות של ניו יורק
صندوق النساء اليهوديات
من نيو-يورك

קרן הנשים היהודיות של שיקגו
صندوق النساء اليهوديات
من شيكاغو

הממסד הלאומי
של נשים יהודיות
המجلس الوطني
للنساء اليهوديات

האיחוד האירופי
الاتحاد الأوروبي

קורדייד
كورداید

JEWISH WOMEN'S
FOUNDATION

NCJW

National Council of Jewish Women

This project is
funded by the European Union

קורס הכשרה בכלכלה חברתית ותקצוב מגדרי دورة تدريبية في موضوعي الاقتصاد الاجتماعي والميزانية الجندرية

קורס ההכשרה נפתח בהקנייה של מושגי יסוד בכלכלה, במטרה להבהיר את הרלוונטיות והחשיבות של המדיניות הכלכלית לחיים היומיומיים של נשים בישראל. בנוסף, נלמדה בקורס שיטת התקצוב המגדרי (Gender Budgeting), הבודקת את תרומתם של תחומי מדיניות שונים לקידום שוויון ולמתן מענה לצרכיהם השונים של נשים ושל גברים מקבוצות חברתיות שונות. כמו כן, הקורס הקנה כלים לעבודה עם תקציב המוצעה המקומית - כלי הביצוע המרכזי של מדיניות הרשות המקומית, מתוך מטרה להפוך את קריאת התקציב לכלי נגיש, בעזרתו תוכלנה המשתתפות לקדם את מעמדן של נשים ואת המענה על צרכיהן כתושבות. הקורס כלל גם הרצאות שעסקו בשוק התעסוקה ובמערכת השירותים החברתיים בישראל ובחנו את מעמדן של נשים בתחומים אלה. במהלך הקורס התקיימו סדנאות שמטרתן יצירת חיבור בין הידע הנלמד בקורס לבין עשייה לשינוי שתגביר את השוויון בין גברים ונשים ובין קבוצות שונות בכפרים. במסגרת שיתוף הפעולה עם נעמת, שולב קורס ההכשרה עם הקורס למנהיגות נשים של נעמת הצעירה, בהנחייתה של נורית חג'אל, בתמיכתה של מנהלת הפרויקטים של נעמת, אורלי ביטי וביזמתה של יו"ר נעמת במרחב, נאדיה חמדאן.

אستهלת הדورة التعليمية بداية بالتعريف بمصطلحات اساسية في المجال الاقتصادي وذلك بهدف توضيح علاقتها بالحياة وأهمية السياسة الاقتصادية في الحياة اليومية للنساء في إسرائيل. كما وتم خلال الدورة تدريس اسلوب الميزانية الجندرية (Gender Budgeting), مما يمكن اجراء فحص مساهمة المجالات السياسية على اختلاف انواعها في قضية النهوض بالمساواة والاستجابة للاحتياجات المختلفة للنساء وللرجال من مختلف الشرائح الاجتماعية. بالإضافة الى ذلك, وفرت الدورة للمشاركات ادوات تساعدن على التعامل مع ميزانية المجلس المحلي – الاداة التنفيذية المركزية التي تستخدمها السلطة المحلية لتوجيه سياساتها من كل هذا بهدف تحويل مهمة قراءة الميزانية الى عملية متاحة تتمكن المشاركات عن طريقها من النهوض بمكانة النساء وتقديم الاجابة على متطلباتهن واحتياجاتهن كمواطنات. كما واشتملت الدورة على محاضرات خاضت في موضوع سوق العمل وأجهزة الخدمات الاجتماعية في إسرائيل وبحثت موضوع مكانة النساء في هذه المجالات. وقد عقدت خلال الدورة ورشات عمل كان الهدف منها انشاء الربط بين المعرفة التي اكتسبت خلال الدورة وبين العمل على احداث التغيير والذي من شأنه تعزيز المساواة بين الرجال والنساء وبين مجموعات مختلفة في القرى. وقد تم في اطار التعاون مع نעמת دمج هذه الدورة التدريبية مع دورة القيادات النسوية التابعة لنعמת الشابه, بتوجيه من نوريت حجاج ودعم مديرة مشروع نעמת – اورلي بيطيو, ويذكر ان كل ذلك جاء نتيجة مبادرة قامت بها مديرة نعמת العامة في اللواء – نادية حمدان.

הפרויקט: קידום תעסוקת נשים בכפרים פקיעין ובית ג'ן

المشروع: تطوير قضية عمل النساء في قريتي - البقيعه وبيت جن

מטרת הפרויקט

נשות הכפרים בית ג'ן ופקיעין בחרו לפעול בתחום זכויות נשים בעבודה, על מנת להתמודד עם תופעות של אפליה בעבודה והעסקה פוגענית אשר מהוות חסמים משמעותיים עבור נשים בחברה הדרוזית לשילוב בשוק התעסוקה.

רקע

הנושא של קידום תעסוקת נשים נבחר מתוך המציאות התעסוקתית הקשה של נשים ערביות בישראל. רק כ-26% מהנשים הערביות בנות 15 ומעלה נמצאות בכוח העבודה, זאת לעומת כ-65% מהנשים היהודיות (מתוך: "10 עובדות על נשים בישראל", מרכז אדוה, 2014), ומתוך התפיסה של נושא התעסוקה כמהותי למעמד האישה, הן כדרך ליציאה מהמרחב הפרטי- הביתי, למרחב הציבורי- שוק התעסוקה, והן ככלי להפחתת התלות של נשים בגברים מבחינה כלכלית. בנוסף, מכיוון שהקבוצה פועלת במסגרת תנועת הנשים 'נעמת', נושא עבודת נשים הוא מכנה משותף של הנשים ומרחב טבעי לפעולה ולשינוי. חסמים רבים עומדים בפני נשים המעוניינות לצאת לעבודה, ובהם: היעדר שליטה מלאה ובטחון בשימוש בשפה העברית; תלות בהסעות מחוץ לכפר כפתרון לנשים שאינן יכולות לנהוג מטעמים דתיים, או שאינן ברשותן רכב (הבעייתיות כפולה - עקב הניתוק הגיאוגרפי של בית ג'ן מאזורי תעשייה ומסחר, מעסיקים אינם משקיעים בהסעות וכאשר הם כבר מוכנים לכך, ישנו קושי נוסף, כיוון שההסעות עוברות במספר תחנות, הנסיעה אורכת זמן רב והנשים נאלצות לצאת מוקדם מאוד או לשוב מאוחר מאוד, ולכן מוותרות); אין מספיק משרות חלקיות המאפשרות לנשים לשלב בין מחויבויות הבית ובין העבודה בשכר. נוסף על כל אלה, העסקה פוגענית של נשים הרווחות בתוך הכפרים ומחוצה להם, יוצרת מצב בו נשים עובדות בתנאים רעים מאוד ולעיתים מוותרות על תעסוקה בשל כך. בעיה חמורה ואולי העיקרית היא, היעדר היצע תעסוקתית לנשים ובכלל באזור. בתוך כל אלה, היעדר מודעות לנושא זכויות נשים בעבודה וזכויות עובדים בכלל, מהווה חסם משמעותי, מעבר לחסמים הנובעים ממדיניות ממשלתית של העדר פיתוח. מלבד הנורמות הרווחות של תשלום זעום עבור שעות עבודה והתעלמות מזכויות סוציאליות, קיים חוסר נגישות למידע בנושא זה.

הפעילות להשגת מטרת הפרויקט

תחילה אספו נשות הקבוצה מידע מלשכות התעסוקה בכרמיאל ובמעלות. נמצא שלמרות הקושי הרב של נשים בכפרים להשתלב בשוק התעסוקה, נתוני דורשות העבודה אינם משקפים את היקפה בפועל של האבטלה שלא מרצון, בקרב נשות הכפרים. לפיכך פנו למרכז 'ריאן' להכוון תעסוקתי ולמדו מרכזת ההשמה את הנתונים שברשותה על החסמים העומדים בפני נשים אלה בתחום התעסוקה. נמצא כי גורם שלו השפעה רבה על תעסוקת נשים נמצא דווקא בתוך הכפרים והוא - העסקה פוגענית. חלק ניכר מן העסקים המקומיים (תיירות, חקלאות, ממכר ותעשייה זעירה) מעסיקים עובדים/ות בתנאים שאינם הולמים את דרישות החוק. לכן בחרו חברות הקבוצה לפעול לחינוך והסברה ביישוב ככלי להעלאת מודעות של נשים לזכויותיהן וכדרך להתחיל ולעורר דיון ציבורי סביב סוגיה מורכבת זו. עם זאת, היה חשוב לנשות הקבוצה לקדם גם מיזם תעסוקתי של ממש, גם כדי ליצור הזדמנות לתעסוקה, שחסרונה הוא החסם הראשון של נשות הכפר בפני כניסתן לעולם העבודה בשכר וכן, בכדי לייצר מודל להעסקה המותאם לנשים

ألا. לאחר איסוף המידע, נקבעה פגישה עם מנהל 'ריאן'- מרכז להכוון תעסוקתי אזורי. בפגישה הציגו חברות הקבוצה את הפרויקט ומטרותיו והועלתה בקשה להטמיע בתוך הכשרות המרכז את נושא זכויות העובד/ת כחלק ממהלך להעלאת מודעות כנגד העסקה פוגענית. מנהל ריאן קיבל ברצון את הצעתן של הנשים להטמעת הנושא בהכשרות שמקיים המרכז ואף הפנה לגורמים נוספים המקיימים הכשרות מעין אלה מול קהלי יעד נוספים. בהמשך נפגשו נציגות הקבוצה עם נציבת מחוז צפון לשוויון הזדמנויות בעבודה, עו"ד מארים כבהא, ממנה שמעו על מניעת אפליה בעבודה ובחנן אפשרויות לשיתוף פעולה בנושא העלאת מודעות ומניעת העסקה פוגענית בכפרים.

כמו כן, נפגשו נשות בית ג'ן עם היועצת החדשה שמינה ראש המועצה, לקידום מעמד האישה בכפר, והוחלט על שיתוף פעולה בין הקבוצה ליועצת ועל הקמתה של מועצת נשים בכפר שתפעל בין היתר, לקידום תעסוקת נשים. בנוסף, הוחלט להקדיש את כנס יום האישה הקרוב לנושא זכויות נשים בעבודה ומניעת העסקה פוגענית, בארגון משותף של היועצת ונשות הקבוצה ונשים מקבוצות נוספות בכפר כגון קבוצת 'אשת חיל-ריאדיה' הפועלות במסגרת מועדון תעסוקתי של עמותת בעצמי והג'וינט.

נשות פקיעין נפגשו עם מנהל המתנ"ס ובנו תכנית להכשרת נשות הכפר בנושא זכויות נשים בעבודה, אשר הוגשה ליועצת לקידום מעמד האישה ולראש המועצה.

אهداف المشروع

لقد اختارت نساء القرى من بيت جن والبقية العمل في موضوع حقوق النساء في العمل كسبيل للتعامل مع ظواهر التمييز في العمل والاستغلال في التشغيل والتي تشكل حواجز جديدة بالنسبة للنساء في المجتمع الدرزي عند محاولتهن الاندماج في سوق العمال.

الخلفية

لقد تم اختيار موضوع تطوير عمل النساء من منطلق واقع مجال العمل الصعب الذي تعاني منه النساء العربيات في إسرائيل. إن نسبة النساء العربيات التي يشاركن في قوة العمل لا تتجاوز الـ 26% تقريباً من تصل أعمارهن الـ 15 عاماً أو تزيد، وذلك مقارنة بحوالي 65% من النساء اليهوديات. (المعطيات من كراسة «عشر حقائق حول النساء في إسرائيل» مركز ادفا، 2014). ومن منطلق التوجه إلى موضوع العمل كموضوع جوهري في مسألة مكانة المرأة سواء كان ذلك كطريق للخروج من الحيز الشخصي - البيتي إلى الحيز العام - سوق العمل، أو كأداة للتخفيف من تبعية النساء للرجال من الناحية الاقتصادية. بالإضافة أن حقيقة كون نشاط المجموعة يتم في إطار حركة النساء، نعمت، تجعل عمل النساء يشكل قاسماً مشتركاً للنساء وحيزاً طبيعياً لعمالهن من أجل التغيير. ثمة حواجز وعقبات تعترض طريق النساء الراغبات في الخروج إلى العمل، من بينها: انعدام التحكم بشكل كامل باللغة العبرية والثقة بالنفس عند استخدامهما، التعلق بالسفرات إلى خارج القرية كحل للنساء اللاتي لا يمكنهن القيادة لأسباب دينية أو لأنهن لا يملكن سيارات (هذه إشكالية مزدوجة - بسبب الانعزال الجغرافي والبعد بين بيت جن والمناطق التجارية والصناعية فإن المشغلين لا يستثمرون في موضوع المواصلات للنساء وحتى عندما يفعلون ذلك فإنهم يواجهون صعوبة إضافية لكون هذه المواصلات تمر عبر عدة محطات مما يستغرق وقتاً طويلاً يضطر النساء إلى الخروج في ساعة مبكرة جداً أو العودة في وقت متأخر جداً وقد يؤدي بهن هذا إلى التنازل)، لا شك في أن الوظائف الجزئية تتيح للنساء الدمج بين الالتزامات المنزلية والعمل مقابل أجر. بالإضافة إلى كل ذلك، فإن العمل في ظروف استغلالية ومسيئة للنساء هو أمر شائع في داخل القرى وخارجها، مما ينتج وضعاً يجعل النساء أمام أحد خيارين إما أن يقبلن بالعمل في ظروف سيئة جداً أو أن يتنازلن عنه بسبب سوء الظروف. تكمن المشكلة الأشد بل ربما المبدئية في انعدام فرص العمل المتاحة في المنطقة بشكل عام وأمام النساء بشكل خاص. ويضاف إلى كل ذلك، انعدام الوعي بالنسبة لموضوع حقوق النساء في العمل وحقوق العاملات بشكل عام فلا شك أن هذا يشكل عائقاً جدياً عدا عن العوائق المنبثقة عن السياسة الحكومية المتمثلة بانعدام التطوير إلى جانب العادات السائدة المنتشرة كالأجر الضئيل الذي يدفع مقابل ساعات العمل والتغاضي عن الحقوق الاجتماعية، ويذكر أن هنالك نقص في إتاحة المعلومات في هذا الشأن.

النشاط من اجل تحقيق اهداف المشروع

قامت مجموعة النساء في البداية بجمع المعلومات من مكاتب العمل في كرمييل ومعلوت . تبين انه رغم الصعوبة البالغة التي توجهها النساء في القرى في الطريق لاندماج في سوق العمل فان المعطيات حول طالبات العمل لا تعكس الحجم الحقيقي للبطالة التي لم تكن باختيار نساء القرى . لذلك توجهت نساء المجموعة الى مركز « ريان » للتشغيل والتوجيه المهني وسمعت من مركزة التشغيل حول المعوقات والحواجز التي تعترض طريق النساء في مجال العمل . تبين ان العامل الذي يؤثر بشكل كبير على قضية عمل النساء كان في داخل القرى نفسها، ألا وهو التشغيل المسئ . جزء ملحوظ من المصالح المحلية (سياحة زراعته، بيع وشراء وصناعات صغيرة) تقوم بتشغيل عمال وعاملات بظروف لا تتلاءم مع متطلبات القانون . لذلك اختارت مجموعة النساء العمل على التثقيف والإعلام في داخل البلد كأداة يمكن من خلالها رفع وعي النساء لحقوقهن وكطريقة لإثارة نقاش عام حول هذه القضية المعقدة . بالإضافة الى ذلك كان من المهم لدى مجموعة النساء العمل على تطوير مبادرة تشغيل حقيقيه من اجل خلق فرص للعمل اذ ان النقص فيها يعتبر السبب الاول الذي يقف حاجزا امام نساء القرية ويحول دون دخولهن الى عالم العمل مدفوع الأجر، وكذلك من اجل انتاج نموذج تمت ملاممته لهؤلاء النسوة .

بعد عملية جمع المعلومات، تم ترتيب لقاء مع مدير « ريان » مركز التشغيل والتوجيه المهني في المنطقة . عرضت مجموعة النساء خلال هذا اللقاء المشروع وأهدافه وطرحت طلبها تضمنين برامج التأهيل والتدريب التي يقدمها لمركز موضوع حقوق العاملات والعاملين كجزء من عملية رفع الوعي مناهضة التشغيل المسئ . وقد رحب مدير ريان بالافتراح الذي تقدمت به النساء بخصوص ادخال الموضوع ضمن التدريبات التي يجريها المركز بل وقام بالتوجه بهذا الشأن الى اطراف اخرى تجري مثل هذه الدورات التدريبية لجماهير هدف اخرى .

التقت مندوبات عن المجموعة، لاحقا، مع مفوض لواء الشمال، الحامية مريم كبحا، فسمعن منها عن حظر التمييز في العمل وقمن بفحص امكانيات التعاون في مجالي رفع الوعي ومنع التشغيل المسئ في القرى . بالإضافة الى ذلك، التقت نساء بيت جن بالمستشارة الجديدة التي عينت من قبل رئيس المجلس المحلي للنهوض بمكانة المرأة في قريتهن، وقد تقرر على اثر هذا اللقاء التعاون بين المجموعة والمستشارة الجديدة وإنشاء مجلس نسائي في القرية يعمل من ضمن نشاطاته على تطوير عمل النساء . كما وتقرر ايضا تخصيص مؤتمر يوم المرأة الوشيك لموضوع حقوق النساء في العمل ومناهضة التشغيل المسئ، كمنشأ مشترك تقوم به المستشارة ومجموعة النساء ونساء من مجموعات اخرى في القرية مثل مجموعة « ايشت حایل » - ريادي، والتي تعمل في اطار نادي تشغيلي تابع لجمعية « بعنصمي » و « الجوينت » .

التقت نساء البقية مع مدير المركز الجماهيري وتعاونت معه على بناء برنامج لتدريب نساء القرية في موضوع حقوق النساء في العمل وقد قدم البرنامج الى المستشارة للنهوض بمكانة المرأة والى رئيس المجلس .

בתמונה: נשות הקבוצה בפגישת תכנון לכנס לציון יום האישה עם היועצת לקידום מעמד האישה, היבא סלאלחה.
في الصورة: نساء المجموعة خلال لقاء للتخطيط لمؤتمر يوم المرأة مع المستشارة للنهوض بمكانة المرأة هبة صلاحه.

שיתוף פעולה עם יועצת ראש המועצה למעמד האישה, היבא סלאלחה, אשר אימצה את הנשוא שהציגה בפניה קבוצת הנשים של נעמת מרכז הגליל והכניסה אותו לתכנית העבודה שלה להקמת מועצת הנשים, לראשונה בכפר, והזמינה את נשות הקבוצה להיות שותפות למהלך חשוב זה.

כחלק מתכנית העבודה ושיתוף הפעולה עם היועצת ארגנו הנשים כנס, במסגרת אירועי חודש האישה בכפר, להעלאת מודעות נגד העסקה פוגענית, אפליה וזכויות נשים בעבודה. הכנס התקיים בחודש מרץ 2015 והשתתפו בו כ-100 נשות הכפר ואורחות מכפרים נוספים בסביבה. כנס זה סימן את תחילתה של עשייה רשמית בכפר של נשים למען נשים, בזירה הציבורית. הכנס נפתח בהכרזת היועצת על הקמת מועצת הנשים ובברכת ראש המועצה אשר התייחס לפעילות המועצה לקידום מיזם תעסוקתי לנשים בכפר, כבודקות חומרה. נציגת הקבוצה, נג'וא גאנם הציגה את התכנית לשוויון מגדרי ברשויות המקומיות ותהליך העבודה של הקבוצה. בנוסף, כללה תכנית הכנס הרצאה של נציבת מחוז צפון לשוויון הזדמנויות בעבודה, עו"ד מארים כבהא וקבוצות דיון בהדרכת נשות הכפר בנושאים הבאים: זכויות, נשים ועבודה - בביטוח הלאומי, חוק העסקת נשים - זכויות האישה העובדת, הכוון תעסוקתי - כתיבת קורות חיים וחיפוש עבודה, העצמת נשים - התגברות על חסמים אישיים ביציאה לעבודה, תנאים סוציאליים וקריאת תלוש משכורת. בהמשך, בסוף חודש מאי החלה לפעול מועצת הנשים והיא מונה כ-45 נשים המייצגות את הקבוצות השונות בכפר. הנשים עברו הכשרה בנושאים של קידום שוויון מגדרי ואף החלו לפעול מול מליאת המועצה בתחום תקצוב מגדרי.

בפקיעין

בבנתה הצעה לתכנית במטרה להעלות מודעות נגד העסקה פוגענית ולגבי זכויות בעבודה. התכנית כללת סדרה של 4 מפגשים, בני שעה וחצי כל אחד, ומתעתדת לעסוק בנושאים: זכויות מגן בעבודה ומניעת אפליה; זכויות סוציאליות, קריאת תלוש משכורת והפרשות לחיסכון פנסיוני; חסמים בתעסוקה לנשים; העסקה פוגענית - מה עושות עם זה? קהל היעד של התכנית: נשים עובדות, דורשות עבודה, סטודנטיות ומסיימות יב' ומתעניינות. מטרה נוספת לתכנית, לגבש קבוצת נשים בכפר שתרחיב ותפעל בנושא זה ובנושאים נוספים הקשורים למדיניות מקדמת שוויון מגדרי ברשות המקומית.

ברמה האזורית

הטמעת נושא זכויות בעבודה בהכשרות הכוון תעסוקתי של מרכז ריאן; שיתוף פעולה בין נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה במחוז צפון לנשות הכפרים והיועצות למעמד האישה.

نتائج المشروع**في بيت جن :**

نتج عن التعاون مع المستشارة من اجل النهوض بمكانة المرأة، هبة صلاحه تبنيها الموضوع الذي قدمته لها مجموعة نساء نعمت - مركز الجليل وأدخلته الى برنامج عملها على اقامة مجلس نسائي للمرأة الاولى في القرية فقامت بدعوة نساء المجموعة للمشاركة في هذه العملية الهامة .

نظمت النساء من خلال برنامج العمل والتعاون مع المستشارة مؤتمرا يندرج في اطار نشاطات شهر المرأة في القرية، ركز المؤتمر على رفع الوعي لمناهضة التشغيل المسيء والتمييز وعلى حقوق النساء في العمل . عقد المؤتمر في شهر آذار 2015 وقد شاركت فيه حوالي 100 امرأة من نساء القرية الى جانب ضيفات من قرى اخرى في المنطقة وكان مؤشرا لانطلاقه رسمية لعمل النساء من اجل النساء في الحيز العام .

افتتح المؤتمر بإعلان المستشارة عن اقامة مجلس نسائي وبتحية رئيس المجلس الذي تطرق الى عمل المجلس للنهوض بمشروع تشغيلي لنساء القرية في مجال فحص اجهزة الحاسوب . وقد قامت ممثلة المجموعة نجوان غانم بعرض البرنامج من اجل المساواة الجندرية في السلطات المحلية وسيرورة عمل المجموعة . كما وأشتمل برنامج المؤتمر على محاضرة قدمتها مفوضة تكافؤ الفرص في العمل في لواء الشمال، المحامية مريم كبها وعلى مجموعات حوار

وجهتها نساء القرية في المواضيع التالية : حقوق النساء والعمل- في التأمين الوطني, قانون تشغيل النساء- حقوق المرأة العاملة, توجيه مهني- صياغة السيرة الذاتية والبحث عن العمل, تمكين النساء- التغلب على المعوقات والحوافز في طريق الخروج الى العمل, شروط الضمان الاجتماعي وقراءة قسيمة الراتب .
في مرحلة لاحقة, في نهاية شهر ايار بدا المجلس النسائي بالعمل وهو يضم حوالي 45 امرأة تمثل مختلف المجموعات في القرية . مرت النساء بدورة تعليمية في المواضيع المتعلقة بتعزيز المساواة الجندرية حتى انها بدأت بالعمل في نطاق جلسات المجلس المحلي في مجال الميزانية الجندرية .

البيقية

بني اقتراح لبرنامج يهدف الى رفع الوعي للعمل ضد التشغيل السيئ ومن اجل تطبيق الحقوق في العمل . يتضمن البرنامج سلسلة مكونة من 4 لقاءات مدة كل واحد منها ساعة ونصف وتسعى الى الخوض في المواضيع التالية : حقوق الحماية في العمل وحظر التمييز/ الحقوق/ الضمانات الاجتماعية, قراءة قسيمة الراتب والاستقطاعات للتوفير التقاعدي; معوقات في عمل النساء; تشغيل مسيء- ما العمل بهذا الشأن . جمهور هدف هذا البرنامج يتكون من : نساء عاملات, نساء يبحثن عن عمل, طالبات جامعات وفتيات انهين الصف الثاني عشر, نساء اخريات مهتمات بالموضوع وكل ذلك بهدف تشكيل مجموعة كبيره من نساء القرية لتوسيع النشاط في هذا الموضوع وفي مواضيع اخرى مرتبطة بسياسة تعزز المساواة الجندرية في السلطة المحلية .

على مستوى المنطقة

ترسيخ موضوع الحقوق في العمل بواسطة دورات تدريبية للتوجيه المهني التابع لمركز ريان; تعاون بين مفوضية تكافؤ الفرص في العمل في لواء الشمال ونساء القرى والمستشارة للنهوض بمكانة المرأة .

صور من مؤتمر يوم المرأة في بيت جن - تמונות מכנס יום האישה בבית ג'ן (آذار، 2015)

הפרויקט: ספריה קהילתית להורים ולילדי הגיל הרך וראשית בית הספר בפסוטה

المشروع: مكتبة محلية عامة للأهالي ولأطفال الحضانات وأطفال
صفوف بداية المدرسة في فسوطة

מטרת הפרויקט

הקמת ספרייה קהילתית להורים ולילדים (0-9) בכפר

הרקע

כיום בפסוטה לכ- 500 ילדי/ות הגיל הרך וראשית בית הספר (שני שליש מהם עד כיתה א' ושליש בכיתות הנמוכות) אין כל מסגרת או מרחב לפעילות פנאי שכן אין בכפר גני שעשועים או פארק ציבורי. מי שיכולה להרשות לעצמה לוקחת את ילדיה מחוץ לכפר, למשחקיה בכפר ורדים, לגני שעשועים וג'מבורי במעלות תרשיחא ובכרמיאל. נשות פסוטה בחרו בהקמת ספריה קהילתית שתהווה מקום למפגש בין הורים (ואמהות בפרט) בכפר ותאפשר זמן איכות להורים וילדיהם הצעירים, קידום האוריינות בגיל הרך, קידום נושא תרבות הפנאי המתפתח בכפר, כחלק ממדיניות של המועצה המקומית.

הפעילות להשגת מטרת הפרויקט

עם כניסתו לתפקיד, נערכה פגישת היכרות עם ראש המועצה החדש, על מנת לקבל את ברכתו לדרך. לאחר מכן ערכו הנשים פגישה עם רכזת העמותה לחינוך, תרבות וספורט בפסוטה, על מנת להכיר את פעילות העמותה בכפר בצורה מסודרת. במקביל ערכו ביקורי שטח במספר משחקיות באזור ולמדו מודלים שונים של משחקיות וספריות קהילתיות. בהמשך לכך, ערכו סקר למיפוי צרכים בנושא פעילות פנאי בקרב הורים במשפחות, בגנים, בכיתות ראשית בית הספר, בצהרונים, ברווחה, בחוגי העמותה ובין חברות ומשפחות בכפר. על בסיס המידע שנאסף כתבו הנשים תכנית עבודה להקמת הספרייה ולהפעלתה. לאחר מכן, הגישו בקשה למועצה להקצאת מבנה ולתקצוב הפעילות, באמצעות רכזת העמותה ואף נפגשו עם ראש המועצה והציגו לו את תכנית העבודה. עוד נבחנה אפשרות לשיתוף פעולה עם מועדון גיל הזהב לשילוב זקנים/ות בהפעלת "שעת סיפור" במסגרת הספרייה. בהמשך יקיימו הנשים אסיפת הורים לצורך גיוס ראשוני של ציוד ותמיכה מהקהילה ופתיחת הפעילות באופן רשמי.

תוצאות הפרויקט

תכנית העבודה להקמת ספרייה קהילתית הוצגה לראש המועצה אשר נתן את ברכתו לנציגות מועדון הנשים והבטיח סיוע ושיתוף פעולה. כמו כן, הוגשה בקשה למועצה להקצאת מקום בתוך מבנה המתנ"ס להפעלת הספרייה. בימים אלה שוקדות הנשים על כינוס אסיפת הורים וגיוס משאבים מהקהילה ועל אירוע פתיחת הפעילות הרשמית של הספרייה.

اهداف المشروع

اقامة مكتبة عامة للأهالي والأطفال (0-9) في القرية

الخلفية

حاليا، هنالك حوالي 500 طفل وطفله في الحضانات وفي صفوف بداية المدرسة (من بينهم ثلثين حتى الصف الأول والثالث الأخير في الصفوف الأصغر) لا يوجد لهؤلاء أي اطار او حيز للقيام بنشاطات ترفيهية لأنه لا يوجد في المدينة ساحات لعب او حديقة عامة. تأخذ الام القادرة على ذلك اولادها للهو في ملاعب خارج القرية - في كفار فريدم او في ساحات اللعب والجمبوري في معالوت ترشيحا وفي كرميئيل. وقد اختارت نساء فسوطه اقامة مكتبة عامة لتصبح ملتقى يجمع بين الاهالي (الامهات بشكل خاص) في القرية ولتتيح وقتا نوعيا يقضيه الاهل مع اطفالهم الصغار ولتشجيع القراءة في الصغر، تعزيز موضوع ثقافة اوقات الفراغ الذي تطور في القرية و كجزء من سياسة السلطة المحلية.

النشاط من اجل تحقيق اهداف المشروع

لقد عقدت جلسة تعارف مع رئيس المجلس الجديد بمجرد تسلمه لمهامه وذلك من اجل الحصول على مباركة للمشروع. وفي اعقاب هذا اللقاء اجرت النساء لقاء مع مركزة عمل الجمعية من اجل التعليم والثقافة والرياضة في فسوطه بهدف التعرف على نشاطات الجمعية في القرية بشكل مرتب. وقامت النساء بالتوازي مع هذه اللقاءات بإجراء زيارات ميدانية الى عدة ساحات للعب الاطفال في المنطقة ودرست نماذج مختلفة لساحات لعب الاطفال ولمكتبات عامة محلية. كما وقامت النساء باستمرار لما سلف بإجراء مسح ميداني للتعرف على الاحتياجات الخاصة لتمضية الاهالي اوقات الفراغ في ساحات اللعب، الحدائق، صفوف بداية المرحلة الدراسية، نويدات الظهيرة التابعة لمكتب الرفاة، دورات الجمعية والصدقات والعائلات في القرية. اعتمادا على المعلومات التي جمعت حضرت النساء برنامج العمل لإقامة المكتبة وتفعيلها عن طريق مركزة عمل الجمعية، حتى انهن التقين مع رئيس المجلس وعرضن عليه برنامجهن. كما وفحصت امكانية التعاون مع نادي الجيل الذهبي بغرض دمج كبار السن في فعالية "ساعة ألقصه" في اطار المكتبة. ستقوم النساء لاحقا بالدعوة الى اجتماع اهالي بغرض تجنيد مستلزمات اولي وضمان الدعم من المجتمع وافتتاح الفعالية رسميا.

نتائج المشروع

تمت كتابة برنامج عمل لإقامة مكتبة محلية عرض على رئيس المجلس الذي منح بركته لمندوبات نادي النساء ووعدهن بالمساعدة والتعاون. وقد قدم طلبا لتخصيص مكان لتشغيل المكتبة في داخل المركز الجماهيري.

تكّد النساء في هذه الايام على التحضير لعقد اجتماع اهالي وتجنيد الموارد من المجتمع وعلى اقامة حفل افتتاح رسمي للمكتبة.

מעורבות בתכנית לשוויון מגדרי ברשויות המקומיות

المشاركة في البرنامج من اجل المساواة الجندرية في السلطات المحلية

בנוסף לפרויקטים, גילו הנשים מעורבות בתחומים נוספים של התכנית לשוויון מגדרי ברשויות המקומיות. חברות הקבוצה השתתפו בכנסים הארציים השנתיים של התכנית לשוויון מגדרי ברשויות המקומיות והציגו את הפרויקטים שלהן.

אضافة الى المشاريع, اظهرت النساء اهتماما بمواضيع اخرى يشملها البرنامج من اجل المساواة الجندرية في السلطات المحلية. فشاركت مجموعة النساء في المؤتمرات القطرية السنوية المنضوية في اطار البرنامج من اجل المساواة الجندرية في السلطات المحلية وعرضن مشاريعهن هناك.

בכנס הארצי ה-1 של התכנית לשוויון
מגדרי, יוני 2014

في المؤتمر القطري الاول لبرنامج
المساواة الجندرية, حزيران 2014

דבר חברות הקבוצה אקוול عضות מן המצועה

נאדיה חמדאן, נאדיה חמדאן י"ר נעמת מרחב מרכז הגליל ריסיסה נעמת לוא מרכז הגליל

התכנית לשוויון מגדרי ברשויות מקומיות תרמה לי באופן אישי ומקצועי. כאישה שפעילה ציבורית ופוליטית. החשיפה לנושא התקצוב המגדרי פתחה בפניי ערוצים ודרכי פעולה שהיו חסרים לי. זה דבר שהפך להיות דרך חיים. בכל תחום שאני עוסקת בו, מלוות אותי השאלות לגבי כיצד מתחלקים המשאבים, הצרכים של מי נלקחו בחשבון? השפה שלי הפכה להיות שפה מגדרית. אני שמחה לב למי אני פונה ואיך. כיצד פונים ופונות אליי, כאישה. משם התחיל גם השינוי באופן הפעילות שלי בקרב הנשים בחברה שלנו. הנושא הפך להיות אבן יסוד שלנו כנשים שרוצות לעשות שינוי בחברה - לכל אישה שרוצה להימצא במוקדי השפעה על חייה שלה עצמה ועל החברה באופן כללי.

בעקבות הקבוצה הזו ארגנתי קבוצות נוספות של נשים ברשויות נוספות, אשר קיבלו הכשרה וליווי ממרכז אינג'אז במסגרת התכנית. הקורס והפרויקטים נתנו לי רעיונות רבים, ובהם קורס הכשרה בראייה מגדרית-רב תרבותית לפיתוח מנהיגות ציבורית ופוליטית. הנשים בקבוצה עבדו קשה. לא פשוט להביא רעיונות של שינוי לבעלי תפקידים ובחרי ציבור שאינם רגילים לעבוד מול נשים ולשמוע את מה שיש לנשים לומר. אני גאה בהן שהן לא ויתרו וגם ממשיכות הלאה. הפרויקט מדבר בעד עצמו. היכולת של התכנית להיות רלוונטית לנושאים שמעסיקים אותנו ולהתאים לצרכים שהעלו, הנשים היא לב ליבה של השותפות עם מרכז אדוה.

לقد استفדת شخصياً ومهنيًا من البرنامج من أجل المساواة الجندرية في السلطات المحلية، كأمراة ناشطة في الحياة العامة وعلى الصعيد السياسي، إذ أن الانكشاف على موضوع الميزانية الجندرية فتح أمامي قنوات وأساليب عمل كنت أفتقدها. وقد تحول الأمر ليصبح نمط حياة في أي مجال أتعامل معه، حيث صارت ترافقني أسئلة مثل كيف يتم توزيع الموارد؟ أية مصالح أخذت بعين الاعتبار؟. تحولت لغتي إلى لغة جندرية، انتبه الآن لمن أتوجه وكيف. كيف يتوجهون ويتوجهن إلي كأمراة. كانت هذه نقطة التحول في نمط نشاطاتي في أوساط نساء مجتمعنا. ترسخ الأمر ليصبح حجر أساس بالنسبة إلينا نحن النساء اللاتي نرغبن بإحداث تغيير في المجتمع. بل لكل أمراة تريد التواجد في مراكز التأثير على حياتها الشخصية وعلى المجتمع بشكل عام.

بعد الانتهاء من هذه المجموعة قمت بتنظيم مجموعات نسائية إضافية في سلطات محلية أخرى، فحصلت على دورة تدريبية ومرافقة من مركز الإنجاز في إطار البرنامج. منحتني الدورة ومن بعدها المشاريع أفكاراً جديدة من ضمنها دورة تدريبية من وجهة نظر جندرية - متعددة الثقافات من أجل تطوير قيادات جماهيرية وسياسية. بذلت نساء المجموعة جهداً كبيراً. إذ أنه ليس من السهل جلب أفكار التغيير لموظفين ومنطخبي جمهور، إذ أنهم لم يعتادوا العمل مع النساء وسماع ما لديهن من أقوال. أنا فخورة بهن ولكونهن لم يستسلمن وواصلن قدماً. أن أهمية المشروع واضحة ومثبتة، كونه قادراً على التخاطب مع المواضيع التي تشغلنا وملاءم للاستجابة للاحتياجات التي طرحتها النساء. هذا هو جوهر الشراكة مع مركز أدا.

נג'וא גאנס, בית ג'ן נجوی غانم, بیت جن

היתה לי חוויה מיוחדת בפרויקט הזה, הכרתי נשים מדהימות ומוסדות שונים שמקדמים נשים, הבנתי שאין כמו ידע כדי לחיות חיים איכותיים, הביטחון העצמי שלי התגבר וקיבלתי כוח ורצון לתמוך גם בנשים אחרות. לפני הקורס הייתי הסתפקתי במה שיש, הסתכלתי על המצב הקיים בחוסר אונים. בעזרת הכלים שנתנו לנו בקורס, התחלתי לראות את הדברים אחרת. היום אני פעילה ומחפשת כל הזמן דרכים חדשות לעשות שינוי לטובת הנשים בכפר.

ההישגים החשובים שלנו היו קודם כל הידע והביטחון העצמי שגדלו אצל כל אחת מאיתנו. הוכחנו לעצמנו שאנו מסוגלות לקדם נושאים שחשובים לנו, גם אם הם לא נופלים בתחום המסורתי של פעילות נשים, ושיש לנו מה לתרום. הכנס ובניית מועצת נשים, שאנו חברות בה, היו גם אמצעי וגם מטרה. אין הרגשה טובה כמו לתרום לחברה שלך ולעמית שלך וגם לקבל על כך את ההכרה והכבוד מהסביבה.

لقد خبرت تجربة متميزة من خلال هذا المشروع، تعرفت على نساء مدهشات وعلى الكثير من المؤسسات المختلفة والتي تعنى بالنهوض بالنساء وأدركت بأنه لا يوجد ما يضاهي المعرفة إذا رغبتنا بأن نعيش حياة ذات جوده عالية، لقد ازدادت ثقتي بنفسي وتعززت قوتي ورغبتني بمساعدة نساء أخريات. قبل الدورة اكتفيت بالموجود ونظرت الى الوضع القائم بنظرة العاجز الذي لا حول له ولا قوة. ولكن بمساعدة الادوات التي قدمتها لي الدورة بدأت بالنظر الى الامور بشكل مغاير. صرت الآن ناشطة وابتحت طوال الوقت عن طرق جديدة تؤدي الى احداث التغيير لمصلحة النساء في القرية. من اهم الانجازات التي حصلنا عليها كانت اولا وقبل اي شيء آخر المعرفة والثقة بالنفس وهما امران احسنت بتعزيزهما كل واحدة منا. لقد اثبتنا لأنفسنا بأننا قادرات على النهوض بمواضيع تهمنا حتى لو لم تندرج في المجال التقليدي الذي تنشط فيه النساء عادة وأثبتنا ايضا بان لدينا ما نساهم به. انعقاد المؤتمر وإنشاء المجلس النسائي والذي نحن عضوات فيه كانا الوسيلة والهدف في ذات الوقت. ما من شعور جيد افضل من الاحساس الذي تمنحه المساهمة والتطوع في سبيل مجتمعك ومن اجل مستقبلك والحصول على الاعتراف والاحترام من المحيطين بك امتنانا على ما قدمت.

הנאא מסعود, בית ג'ן هناء مسعود, بیت جن

להגיע למפגשי הקבוצה לא היה לי פשוט. תמיד יש עוד הרבה מחויבויות - בבית, סידורים עם הילדים, אירועים משפחתיים, ובכל זאת באתי. היה חשוב לי להתמיד, לפגוש את הנשים שמגיעות מהכפר ומחוץ לכפר, נשים שטרחו והגיעו מהגולן והמרצות והמנחות שבאו מתל אביב. זה נתן לי מוטיבציה ועידוד להמשיך. בקבוצה זיהיתי שאני לא לבד במערבולת הזו. גיליתי שהרבה מהחסמים שיש לי, משותפים לכולן. תמיד רציתי שינוי חברתי, לפתוח דלתות שהרגשתי שסגורות בפניי. בקורס קיבלתי הרבה חיזוקים למה שאני, לזכות שלי לקבל מענה לצרכים שלי, להתקדם וליזום. נתתי הרבה כוח לאחרות וקיבלתי גם בחזרה. בעקבות התהליך שעברתי בקורס החלטתי לגשת למרכז לתפקיד יועצת לקידום מעמד האישה, שנפתח בכפר. נתקלתי בחסם, שלא מאפשר לי לקדם עצמי - הדרישה לתואר, להשכלה גבוהה. החלטתי לשנות את המצב הזה. אני עכשיו כבר סטודנטית שנה ב' בפסיכולוגיה ומדעי התנהגות במכללה האקדמית צפת, ורוצה להמשיך לתואר שני. מעבר להצלחה האישית, אני מובילה תכנית ללימודי תואר באוניברסיטה הפתוחה לנשים מעל גיל 30, שאספתי בכפר. המטרה שלנו להתגבר על החסמים ויחד לפרוץ דרך.

בעיני, אחד ההישגים החשובים שלנו כקבוצה, הוא הקמת מועצת נשים בצמוד למועצה הראשית של הכפר, ביחד עם היועצת לקידום מעמד האישה. אני מאחלת הצלחה לנשים שמתחילות להעצים את עצמן ולפתח תודעה ושיאיפות לשוויון מגדרי בכל התחומים - תעסוקה, נגישות, פיתוח הסביבה, מימוש עצמי, ובכך גם לתרום לחברה כולה. אנחנו מקדמות שינוי בכל התחומים, על ידי כך שאנו מזהות את החסמים ופועלות יחד כדי להתגבר עליהם. אנו בוחרות להיות מעורבות.

لم يكن سهلا علي الوصول الى لقاءات المجموعة . هنالك الكثير من اللاتزامات دائما - في البيت ولتنظيم امور الاولاد والمناسبات العائلية ورغم كل ذلك اتيت . كان من المهم لدي ان اواظب وان التقى بالنساء القاديات من القرية ومن خارجها، نساء بذلن جهدا وأتبن من الجولان والمحاضرات والمجهرات الاتي حضرن من تل ابيب . لقد امدني ذلك بالدافعية للاستمرار والمواصلة . تعرفت من خلال المجموعة على أنني لست وحيدة في هذه الدوامه . اكتشفت بان الكثير من المعوقات التي اعترضت طريقي مشتركة لنا جميعا . أردت دائما التغيير الاجتماعي ورغبت بفتح الابواب التي شعرت بأنها مغلقة في وجهي . منحتني الدورة تعزيزا لما انا عليه، ووعيا لحقي في الحصول على تلبية لاحتياجاتي وللتقدم والمبادرة . منحت الكثير من القوه للأخريات وتلقيت مثلها . على اثر التجربة التي خضتها في الدورة قررت التقدم الى العطاء الذي طرح لوظيفة مستشارة للنهوض بمكانة المرأة في القرية . صادفني حاجز لم يمكنني من تطوير نفسي - مطلب تعليم وشهادة جامعية . قررت ان اغير هذا الوضع . انا الآن طالبة جامعية في السنة الثانية لموضوع علم النفس والعلوم السلوكية في الكلية الاكاديمية - صفد، وانوي المواصلة للحصول على الماجستير . عدا عن النجاح الشخصي فأنني اقود برنامجا لتعلم البكلوريا في الجامعة المفتوحة لنساء جمعتن من القرية وهن ممن تجاوزن سن ال 30 كان الهدف من ذلك التغلب على الحواجز والانطلاق سوية . ان احد اهم انجازاتنا كمجموعة بحسب رأيي هو اقامة مجلس نسائي الى جانب المجلس المحلي للقرية، بمعية المستشارة للنهوض بمكانة المرأة . اتمنى النجاح للنساء الاتي بدأن خطواتهن لتعزيز قدراتهن ولتطوير الوعي والسعي الى المساواة الجندرية في كل المجالات - ألعمل، المتناولية، تطوير البيئة، تحقيق ألدات، بحيث يساهمن بذلك في تطوير المجتمع ككل . اننا نسعى الى التغيير في كل المجالات عن طريق التعرف على المعوقات أولا ومن ثم العمل المشترك للتغلب عليها . اخترنا ان نكون شريكات .

ر'אלה حمזה, בית ג'ן غزاله حمزه, بيت جن

הכרתי נשים מדהימות, הנס הזה שקורה כשנשים זרות, בגיל, רקע ועיסוק שונים יוצרות אחווה, גרם לי לקחת נשימה של נתינת אמון ביקום ובנשים, בתקווה שנגיע לשינוי הרצוי. אני בטוחה שהצמיחה שהייתי חלק ממנה ועדה לה, השפיעה עלי בהרבה דרכים ותלווה אותי בדרכים רבות בעולם שלי. המסגרת של מחויבות לשינוי חברתי חיבה אותי להתבונן, לקרוא, לחשוב ולעשות. הקורס תרם להסתכלות האישית בהרבה נושאים ובמיוחד באופן ההסתכלות על תקציבים. היום אני יודעת לקרוא תקציבים באופן ביקורתי יותר מעבר.

ההישג החשוב שלנו הוא הכנס שערכנו. עכשיו נשים בכפר יודעות מה הן הזכויות שלהן. הרבה נשים מתקשרות אלי ושואלות שאלות בקשר לתלוש שלהן וחוקי עבודה. הגברת המודעות היא דבר מאוד חשוב ובמיוחד הגברת המודעות לזכויות שלנו כנשים. כל אישה שבחרת להשתתף בפרויקט בעיני היא אישה מנהיגה, ובסופו של דבר אדם שבחר את בחירותיו. כל אישה מביאה את הקול שלה ויכולותיה הייחודיות בדרך לשינוי ולהשפעה על החברה. לכל אחת ואחת מאיתנו יש דרך הסתכלות שונה, שיכולה לתרום ולהעצים נשים אחרות.

تعرفت على نساء مدهشات، تحدث هذه المعجزة عندما تلقتي نساء غريبات الواحدة عن الأخرى، من أجيال مختلفة وخلفيات ومجالات عمل مختلفة فتجمع بينهن أخوه، لقد مدني ذلك بنفس يمكنني من الثقة بالعلم وبالنساء وبالأمل بأننا سنصل الى التغيير المنشود . كلى ثقة بان النمو الذي ساهمت فيه وشهدته يحدث سينعكس علي بطرق كثيرة في عالمي الخاص . ان اطار الالتزام بالتغيير الاجتماعي دعاني الى التمتع والقراءة والتفكير والعمل . ساهمت الدورة في جعلني اعيد النظر في الكثير من المواضيع وخاصة فيما يتعلق بالنظرة الى الميزانيات . صرت اعرف الان كيف تقرا الميزانيات بشكل نقدي اكثر مما كنت عليه سابقا .

ان الانجاز الاهم بالنسبة الينا كان المؤتمر الذي عقدناه . الان تعرف نساء القرية ما هي حقوقهن، تتصل بي الكثير من النساء ويطرحن اسئلة تتعلق بقسيمة الراتب الخاصة بهن وبحقوق العمل . رفع الوعي هو امر مهم جدا وخاصة بالنسبة لحقوقنا نحن كنساء . انني اعتبر كل امرأة تقرر المشاركة في المشروع قائدة وشخص يحدد خياراته الخاصة بنفسه . تجلب كل امرأة صوتها وقدراتها المميزة في مسيرة التغيير والتأثير على المجتمع . تملك كل واحدة وواحدة طريقها الخاصة المختلفة في النظر الى الامور والتي من شأنها المساهمة في تمكين نساء اخريات .

אינס דבור, בית ג'ן | אינס דבור, בית גן

אני מסיימת את הקורס עם העצמה לאישה שבתוכי בכל מובני המילה. התהליך שעברנו בפריקט עווד אותי לפקוח את העיניים, לראות את המצב שלנו ובעיקר, לא לשתוק. להיות אישה מקבוצת מיעוט, בפריפריה, זו לא מגבלה אישית, אבל ברור שלמדיניות יש השפעה על החיים שלי ושל נשים אחרות. לכן בחרנו את הנושא של תעסוקת נשים. המטרה הגדולה שלנו היא להביא ליציאת הנשים לעבודה או להביא עבודה לנשים, לכפרים. יש לנו עדיין הרבה מה לעשות ואנחנו רחוקות מהשגת המטרה הזו, אבל התחלנו דרך מעניינת ומאתגרת. הבנו שבתור התחלה אנחנו צריכות לדרוש ולהיות שותפות בקבלת ההחלטות, לייצג את עצמנו ואת הצרכים שלנו, לחלוק ידע עם נשים אחרות. היום אנחנו אפילו מדברות על עצמנו ב-ות, כי מגיע לנו ייצוג גם בשפת היום יום!

אנכי هذه الدورة وقد تعززت قدرات المرأة في داخلي بكل معنى الكلمة. شجعتني السيرة التي مررنا بها خلال المشروع على فتح عيوني ورؤية وضعنا ودفعتنا بالآخرى الى عدم السكوت. ان تكوني امرأة تنتمي الى مجموعة اقلية من الضواحي لا يعتبر قصورا شخصيا بل من الواضح ان هنالك تأثير للسياسة على حياتي وحيات نساء اخريات. لذلك اخترنا موضوع عمل النساء. ان هدفنا الاسمي هو ان تؤدي الى خروج النساء الى العمل او ان تجلب العمل الى النساء في القرى. ما زال امامنا الكثير من العمل والهدف الذي نبتغيه بعيد عن المنال ولكننا بدأنا بطريق مثير للاهتمام ومليء بالتحديات. فهمنا انه منذ البداية علينا ان نطالب وان نشارك في عملية اتخاذ القرارات, ان تمثل انفسنا واحتياجاتنا وان نشارك النساء الاخريات بالمعلومات. نتحدث اليوم عن انفسنا بنون النسوة لأننا نستحق الحضور في اللغة العادية اليومية!

נזה טאפּש, בית ג'ן | נזה טאפּש, בית גן

היה לי הכבוד להכיר קבוצת נשים יפות ואמיצות. ללמוד ולהוסיף ידע על זכויותינו, לחזק את הביטחון העצמי, לשבת בפני קבוצה ולדבר, לחפש דרכים חדשות לפעול לטובת הנשים בכפר ובסביבה. עכשיו אנחנו מובילות בנייה של מועצת נשים, שאני מאמינה בהצלחתה בקידום ועידוד נשים בכפר. המטרה שלנו לדאוג שהצרכים של נשים יילקחו בחשבון, לחזק את שיתוף הפעולה בין נשים למען נשים, מעין מהפכה לקידום זכויותיהן של נשים. אני מאד שמחה להיות חלק, לתרום ולעזור לזה לקרות.

يشرفني اني تعرفت الى نساء جميلات وشجاعات. وتعلمت المزيد من المعلومات بالنسبة الى حقوقنا وعززت من ثقتي بنفسي. تعلمت كيف اتحدث وأنا اجلس امام مجموعه وان ابحث عن طرق جديدة للعمل لمصلحة النساء في القرية ومحيطها. نعمل الآن على اقامة مجلس نسائي, انني اثق بأنه سينجح بالنهوض بنساء القرية وسيشجعهن. هدفنا هو الحرص على ان تؤخذ احتياجات النساء بالحسبان وان يتعزز التعاون بين النساء من اجل أنفسنا, ان هذا بمثابة ثورة من اجل النهوض بحقوق النساء. يسرني جدا ان اكون جزءا مما يحدث وان اساهم وأساعد على تحقيق ذلك.

חנאן עטילה, בית ג'ן | חנאן עטילה, בית גן

השתתפתי בקבוצת נשים לשוויון מגדרי ברשויות המקומיות של נעמת מרחב מרכז הגליל, בזכותה של נאדיה, שעושה הכל בכדי לתמוך ולקדם נשים מהחברה הדרוזית. היה ממש מעניין להיחשף לצורת ההסתכלות המגדרית. זה משהו שחלחל בי ושבבקבותי התחלתי השנה לימודי תואר ראשון במגדר, בבית ברל. אני גאה להיות חלק מהתכנית הזאת ומודה לכל מי שהדריכה אותנו.

شاركت في مجموعة النساء من اجل المساواة الجندرية في السلطات المحلية التي نظمتها نعمت لواء مركز

الجليل, وذلك بفضل نادية التي تعمل جاهدة من اجل دعم وتعزيز النساء في المجتمع الدرزي. لقد كان الانكشاف على طريقة النظر من منطلق جندي مثيرا للاهتمام. لقد تغلغل ذلك في داخلي وعلى اثره بدأت هذه السنة دراسية لدرجة البكلوريا في موضوع الجندر في بيت بيرل. انا فخورة بكوني جزءا من هذا البرنامج واشكر كل من وجهتنا.

סמאחר נג'ם טאפש, בית ג'ן סמאחר נחם טאפש, בית جن

הקורס תרם לנו לבסס את האישיות המנהיגותית שלנו, נתן לנו מקורות השראה וכלי עבודה להנהיג ולהגדיל את יכולת העשייה וההשפעה שלנו, כנשים. הצלחנו להקים מועצת הנשים שמונה 25 נשים, מרביתן חברות הקבוצה. המטרה של מועצת נשים היא למקסם את הכוח שלנו ולהיות מובילות דרך בסביבה בה אנו פועלות. כולי תקווה שנוביל את החברה והנשים למקומות רצויים וטובים יותר.

לقد ساعدتنا الدوره على تأسيس شخصياتنا القيادية ومنتحتنا مصادر الهام وأدوات عمل تعيننا كنساء على القيادة وعلى تنمية قدراتنا على العمل والتأثير. نبحنا بإقامة مجلس نسائي من 25 امراه معظمهن من نساء المجموعة. يهدف المجلس النسائي الى استخلاص الحد الأقصى من قوتنا لنصبح رائدات في محيط نشاطاتنا. كلتي امل في ان نتمكن من قيادة المجتمع والنساء الى اماكن منشودة افضل.

לילה אברהים, מג'דל שמש לילי אברהים, مجدل شمس

شكلت الدورة بالنسبة الي تجربة اخوضها لأول مرة في حياتي حينما كنت جزء من مجموعة نسائية. ان نتحدث عن النساء, عن ما يهم النساء وعن انعدام المساواة بين النساء والرجال. لم افكر في حياتي بهذه الامور قبل مشاركتي في الدورة. كانت هذه خطوتي الاولى في عالم النساء وقد غيرت مسيرة الحياة التي اتخذتها لنفسني بشكل جذري, هذه امور نتجت عن اللقاءات عدا عن التعلم والعلاقات التي يسودها الاهتمام والاكتراث. انا فخورة بنفسي لكوني تشجعت على تغيير طريقي وعلى التعرف على نساء يُسمعن اصواتهن امام مجتمعهن ومحيطهن. المس الان التغيير الذي حصل عندي في تصرفاتي اتجاه النساء صرت ادافع عنهن, احافظ على حقوقهن, اناضل من اجل اي شأن يخصهن لان في هذا نضال من اجلي شخصيا في الواقع. كانت مبادرتي لإنشاء برنامج للشابات في القرى الدرزية وفي هضبة الجولان حلما تحقق بعد مشاركتي في الدورة والدعم الذي حظيت به من قبل النساء. تعلمت في دورة لتوجيه المجموعات واعمل في هذه الأيام مع مجموعة من الفتيات في المدرسة الثانوية الاقليمية. شكرا للموجهات ولنساء الجليل على استقبالهن لنا. شرفني ان اتعرف وأتعلم وان انطلق معكن والى جانبكن في هذه المسيرة من خلال المرأة في داخلي.

הקורס היה למעשה החוויה הראשונה שלי בחיים של להיות חלק מקבוצת נשים. לדבר על נשים, על מה שמעניין נשים, על אי השוויון בין נשים לגברים. אף פעם לא חשבתי על הדברים האלה לפני השתתפותי בקורס. זה היה צעד ראשון שלי בעולם הנשים ששינה באופן דרסטי את הדרך שלקחתי לי להמשך החיים. מעבר ללמידה נוצרו יחסים של דאגה ואכפתיות. אני גאה בעצמי על האומץ שלי לשנות דרכי ולהכיר נשים שמשמיעות את הקול שלהן לחברה ולסביבה שלהן. היום אני רואה את השוני בהתנהגותי כלפי נשים, מגינה עליהן, שומרת על זכויותיהן, נאבקת בכל עניין שנוגע להן, כי זה בעצם המאבק למען עצמי. היוזמה שלי להקים תכנית לנערות בכפרים הדרוזים ברמת הגולן היה חלום שהתגשם. לאחר השתתפותי בקורס ותמיכת הנשים, למדתי קורס הנחיית קבוצות ובימים אלה אני עובדת עם קבוצת נערות בבית ספר התיכון האזורי. תודה למנחות ולנשות הגליל שקבלתן אותנו. היה לי לכבוד להכיר, ללמוד ולצאת לצידכן למסע הזה, דרך האישה שבתוכי.

حضرت الى اللقاء الثالث كضييفة ولكن المواضيع التي طرحت اثارا حماسي ورغب في ان اكون جزء من المجموعة. من ذلك الحين وحتى النهاية لم افوت اي لقاء. مررت شخصيا بعملية مهمة من الناحيتين النفسية والعملية. تحولت النساء المشاركات والموجهات الى مجموعة دعم بالنسبة الي وفتحت امامي خيارات لم افكر فيها قبالا. ان المعلومات التي حصلت عليها حول قيام السلطات المحلية بمهماها والخطاب الذي ساد في المجموعة اثارا لدي الاحساس بالمسؤولية الشخصية والرغبة في ان اصبح شريكة ومؤثرة في المجتمع. كنت في تلك الفترة عاطلة عن العمل منذ مدة طويلة رغم انني احمل شهادة أكاديمية وصحيح بانئني قدمت من الجولان وهو مكان ابعد. لم اعرف كيفية الاندماج في نشاطات اجتماعية وكيف يمكنني ان اساهم في حين كنت انا نفسي بحاجة الى المعاضدة والدعم. غيرت اتجاهي خلال الدلورة فهمت بان لدي شيئا اساهم فيه واني قادرة على التأثير. بدأت خلال الدرة بتعلم موضوع توجيه المجموعات لاكتساب اداة اضافية تخدم الاهداف التي وضعتها لنفسي. آمل بان نستطيع لاحقا انا وشريكتي في المشروع ان نطبقه ازاء السلطات المحلية في منطقتنا. شكري الجزيل على الفرصة التي منحت لي لأكون جزء من مجموعة مميزة ومتنوعة فلقد حظيت بموجهتين مدهشتين من عالمين مختلفين وقد نلجحن بالمساهمة بخبرتهن بشكل فعال جدا.

חוויתי קבוצה מאוד ייחודית, נשים מעדות שונות, מדהימות וחזקות. הוכחנו שיחז זה כוח. כל אחת העבירה וקיבלה המון עידוד תמיכה והקשבה! ההישגים מהחשובים של הפרויקט, הם הצעדים שמטרתם לספק יותר הזדמנויות עבודה ותעסוקה לנשים והעלאת המודעות בקרבן על זכויותיהן בעבודה וזכותן להיות חלק פעיל בלתי נפרד בכל מקום.

20

נג'אח עלי, פקיעין נג'אח עלי, البقيعه

הקורס שעברנו היה מאתגר והעניק לנו הרבה ידע הקשור לחיים היום יומיים שלנו ומה שמתרחש סביבנו מבחינה חברתית, מבחינת מדיניות של שלטון מקומי וממסדי באופן כללי. במסגרת התכנית עודדו אותנו ליזום פרויקטים חינוכיים לחברה בכלל ולנו כנשים בפרט, ואכן בחרנו נושא שנוגע לחיים של כולנו - תעסוקת נשים. למדנו על החסמים העומדים בפני נשים, ונשים דרוזיות במיוחד, בעולם התעסוקה וחשבנו באיזה אופן ניתן להתמודד עימם. כולי תקווה שנמשיך הלאה ובטוחה שהפרויקט שלנו יצא לאור בקרוב וייתן מענה לנשים בכפר, יקדם ויעודד יוזמות נוספות, חברתיות ועסקיות כאחת.

وضعت الدورة التي مررنا بها التحديات امامنا ومنحتنا الكثير من المعلومات المتعلقة بحياتنا اليومية وبما يحدث من حولنا من الناحية الاجتماعية ومن ناحية سياسات الحكم المحلي والمؤسساتي بشكل عام. شجعونا من خلال البرنامج على المبادرة لمشاريع حيوية للمجتمع ولنا بشكل خاص, وقمنا فعلا باختيار موضوع مرتبط بحياتنا جميعا - عمل النساء. تعلمنا عن الحواجز التي تعترض طريق النساء وخاصة الدرزيات منهن في عالم العمل وفحصنا بأي طريقة يمكن التعامل معها. كلنا امل بان نتمكن من الاستمرار قدما وكلنا ثقة بان مشروعنا سينطلق قريبا وسيستجيب لاحتياجات نساء القرية وسيعزز ويشجع مبادرات اضافية في المجالات الاجتماعية والتشغيلية على حد سواء.

רימא ח'ורי, חברת מועדון נשים פסוטה רימא חורי, عضوة نادي نساء فسوطه

בעקבות הקורס אני קודם כל מבينة מה זה מגדר ומהו שוויון מגדרי, במיקרו ובמקרו, ומודעת יותר לכוני ובטוחה יותר בזכות הידע שרכשתי. הידע הזה הבהיר את המעומעם והאיר את הדרך לעשייה והצלחה. אלו מבחינתי תבליני החיים. המטרה היום אצלי זה לא איך לחיות, אלא בשביל מה לחיות ויש... אני מתחילה בימים אלה תואר שני במגדר באוניברסיטת בר אילן.

כשסיימנו את הקורס והתחלנו לעבוד על הפרויקט, ידענו שאנחנו רוצות להקים בכפר ספריה עירונית לגיל הרך. זה היה מעבר מחלום לעשייה במציאות. הרעיון החל לקבל חיים דרך העשייה שלנו. ככל שדיברנו על הנושא של שוויון מגדרי ועל הפרויקט בכל פורום אפשרי, ראינו שאנו מעירות את האנשים ובמיוחד את הנשים מתרמת. חויית הפרויקט מאוד חיובית, אך גם מלאת קשיים חלקם פוליטיים וחלקם ביורוקרטיים. גם מהקשיים אנחנו לומדות. נקווה להצלחה ולהישגים בהקדם האפשרי.

بعد هذه الدورة صرت افهم اولاً ما هو الجندر وما هي المساواة الجندرية على المستويين الواسع والضيق انا اكثر وعيا لمدى قوتي وأكثر ثقة بفضل المعلومات التي اكتسبتها. وضحت هذه المعلومات الأمور المشوشة وأضأت طريق العمل والنجاح. تعتبر هذه بالنسبة الي بهارات الحياة. صار هدفي اليوم ليس كيف اعيش بل ما الذي من اجله اعيش وهنالك ما اعيش لاجله... سأبدأ قريبا دراستي للماجستير في موضوع الجندر في جامعة بار ايلان.

بعد ان انتهينا الدورة بدأنا بالعمل على المشروع, عرفنا بأننا نريد انشاء مكتبة بلدية للأطفال في القرية شكل هذا تحولاً من الحلم الى العمل على ارض الواقع. وقد بدأت الفكرة بالانبعاث عن طريق عملنا. كلما تحدثنا اكثر عن موضوع المساواة الجندرية وحول المشروع كلما سنحت الفرصة, لاحظنا بأننا نصحي الناس والنساء بشكل خاص من نومهم العميق. خوض تجربة المشروع ايجابية جدا ولكنها محفوفة بالصعوبات أيضاً قسم منها سياسية وقسم آخر بيروقراطي. نحن نتعلم من الصعوبات أيضاً, نأمل بان نحظى بالنجاح في تحقيق بأسرع ما يمكن.

חנאן עאסי, רכזת מועדון נשים פסוטה חנאן עאסי, מרכזת נאדי נסא פסוטה

למדנו הרבה מהסדנא הזו וגם מהפרייקט, מכל הנשים וממיתל, המנחה. אני ממשיכה ללמוד כל הזמן, גם מיומנויות אישיות וגם על הזירה הציבורית והפוליטית, כדי לקדם את המטרות שלנו, הנשים. בפרייקט למדנו איך לקדם את השירותים שאנחנו מרגישות שחסר או שצריך לשפר עבורנו ועבור הילדים שלנו. עשינו הרבה עבודה, כל אחת תרמה את חלקה. אני דיברתי עם ההורים, ביקשנו שימלאו את השאלונים כדי שנדע האם רואים צורך בספרייה בכפר ומה רוצים שיהיה בה. גילינו שיש תמיכה רחבה לנושא, שהורים חושבים שזה חשוב וטוב ומוכנים גם לתרום ולהתגייס להקמת הספרייה. אני מקווה שנצליח להוציא את הפרייקט הזה לפועל בהקדם, ושנקבל מענה חיובי מהמועצה.

תעלמנו הכי הרבה מן הלימודים הדרסאיים וכזלכ מן המשרוע, מן כמיע הנסא ומן מיתל המוכה. אנה אואל התעלמ תואל הוקת, אתעלמ מהררר שחשייה ופי המלרלר העמיה וליסאסיה מן אכל בלוע אהדאפנה נחנה הנסא. תעלמנה מן כללל המשרוע כיה נפורה הרדמהרר הררר שנער בננה תנפננה או אנה יכב תחשינה מן אכלנה ומן אכל אולדנה. קמנה בלכחיר מן העלל הררר סאמהר כל מנה ככר מנה. תהדנה אנה מע אהלי תלבה אנה יעבעוה אסמהרר להנער בואספה אזה מנה כנהרר אכרר חכה לרקה לרקה מכהה פי הרירה ומנה הררר ירעבנה אנה יכונה פינה. וכדנה בנה הנך דעמה ואסעה ללמושוע ונה אהלי יענהדנה בנה אמר מהם וכיה וכהי אנהם מסנהדנה ללברע ותנהדנה לרקה מכהה. אמל אנה ננהכ פי תנפיה זהה המשרוע בנקרר וקת ונה נחשל על רד איכיהי מן המכלס המלי.

אימאן ח'ורי, חברת מועדון נשים פסוטה אימאן חורי, עכורה נאדי נסא פסוטה

עצם הקבוצה הזו שיצרנו, זה דבר חיובי, השיתוף פעולה היה טוב, הכרנו נשים שבצורה אחרת לא היינו מכירות, למשל מדרתות אחרות. זה גם פתח לנו דלתות, ליצור קשרים עם נשים דרוזיות באזור שלנו. למדנו יחד על המיקום שלנו בחברה, על המצב הכלכלי, על שוק העבודה. המפגש והעבודה המשותפת מחזקים אותנו, מעצם הקשר הטוב, האפשרות לחשוב יחד על העתיד, וגם מבחינת השפה - אני מרגישה שזה נתן לי אומץ לדבר ולהשתמש בעברית. אני חושבת שכולנו צריכות את השוויון והשלום, זה מה שעושה את החיים שלנו שלמים. הפרייקט שלנו עוסק גם הוא בעתיד. הספרייה היא משהו שאנחנו עושות בשביל הילדים והנכדים שלנו. השקענו הרבה מחשבה ועבודה והלוואי שזה יצא כבר לפועל. הקושי הוא שכל אחד מפיל את האחריות על משהו אחר, אבל יש לנו כח לעשות את זה ואנחנו דורשות שיתאמצו, אין ברירה אחרת.

אנה מוכרר תשכיה זהה המכמעה אמר איכיהי, כנה תעואנה כיהה תערפנה על ר נסא למ נכנה להנער עליהן בטרירה אכרר כנסא מן דיננה אכרר. פנה אמר אבואה אמנה ללח הרקלר העללקר מע נסא דררררר פי מנהקנה. תעלמנה סויה ענה מכנהנה פי המכמע, ענה הווע אלקטסדי וענה סוק העלל. יקוניה הלעה והעלל אמשרר מן מוכרר העללקר הכסנה ואמכניה התפכיה בלמסנהל מענה מנהה הלעה איכר - אשרר בנה זהה מדינה בלשכעה להדיה ואסנהדמ הלעה העבריה. ענהדנה בננה כמיעה יככה לרר המסאווה וליסאם פהכזה תכמהל חינהנה. יתעלמ משרוענה איכר מן המסנהל. המכהה מהי שיה נקומ בה מן אכל אולדנה ואכרדנה. בזהנה הכחיר מן התפכיה והעלל ויה ליה תנפיה יידה. תכמה הצעורה פי הלעה כל וחדה המסؤولיה על ר שחש אכר ולכנהנה תמלל הרורה להעל זהך ונחנה נפלהם ביהל אלהוד, למהר אכר.

סיהאם סמעאן, חברת מועדון נשים פסוטה סיהאם סמעאן, עכורה נאדי נסא פסוטה

התכנית הייתה עשר אבל המבחן האמיתי שלנו, זה הביצוע של הפרייקט. אנחנו צריכות להמשיך ולא לוותר, לשבת עם ראש המועצה, לקבל חדר וציוד ושיכירו בספרייה באופן רשמי. אני מכירה את ראש המועצה ויודעת שהוא רוצה לקדם את הכפר ולפתח את החינוך והתרבות. היו לנו הרבה עיכובים מצד

המועצה והעמותה וגם מצידו, מועדון הנשים. כולנו עסוקות, יש לכל אחת עבודה והרבה מחויבויות והכי קל לנו לשכוח ולשים בצד את הצרכים שלנו. השקענו הרבה וזה חבל. אם נהיה כולן יד אחת אנחנו יכולות להשיג את המטרה הזו. לתת מקום לספרייה זה גם לתת מקום לצרכים שלנו, כנשים בכפר.

عضوات اضافيات : ريم دكور، عضوة نادي نساء فسوطه؛ صديقة زين الدين، البقيعه؛ اعتدال قيس، بيت جن؛ عساله عزه، بيت جن؛ اميمه حمود، بيت جن.

דבר מלוות הקבוצה **קלמה מר افقات المجموعه**

מיטל סטרול מיטל סטרול

טל' תלפון: 03-5608871
פקס פאקס: 03-5602205
www.adva.org

AdvaCenter مرکز آدفا
מרכז אדוה
מידע על שוויון וצדק חברתי בישראל

